

1. תזכורת: פונקצית האקספוננט המרוכבת מגודרת להיות

$$e^{x+iy} = e^x \text{cis}(y)$$

והיא מקיימת כי

- היא רציפה
- היא גזירה ומתקיים $(e^z)' = e^z$
- (חיבור מעריכים): $e^{z_1+z_2} = e^{z_1} e^{z_2}$
- היא מזדהה עם פונקצית האקספוננט המממשית על ערכים ממשיים.

2. תכונות:

(א) $|e^z| = e^{\text{Re}(z)}$ (בכתיב אחר: $|e^{x+iy}| = e^x$). למשל $|e^{8+2i}| = e^8$
הוכחה: בהרצאה הקודמת.

(ב) לכל מספר מרוכב z מתקיים $e^z \neq 0$
הוכחה: מהתכונה הקודמת, כיוון ש $|e^z| = e^{\text{Re}(z)} \neq 0$ נקבל ש $e^z \neq 0$ (אפס הוא המספר היחיד שהנורמה שלו שווה לאפס).
הערה: ייתכן ש e^z יהיה שווה למספר ממשי שלילי. למשל

$$e^{8+i\pi} = e^8 \text{cis}(\pi) = -e^8$$

(ג) ההופכי של e^z הוא e^{-z} .

הוכחה: לפי תכונת חיבור מעריכים נקבל ש

$$e^z e^{-z} = e^{z-z} = e^0 = 1$$

למשל

$$e^{8-2i} e^{-8+2i} = 1$$

כלומר $(e^{8-2i})^{-1} = e^{-8+2i}$.

(ד) לכל n טבעי $(e^z)^n = e^{nz}$. הוכחה: ע"י חיבור מעריכים.

$$(e^z)^n = e^z e^z \dots e^z = e^{z+z+\dots+z} = e^{nz}$$

(ה) $e^{i\pi} + 1 = 0$ (או $e^{i\pi} = -1$)

הוכחה: חישוב ישיר

$$e^{i\pi} = e^{0+i\pi} = e^0 \text{cis}(\pi) = 1 \cdot (-1) = -1$$

(ו) פונקציה האקספוננט המרוכבת היא מחזורית $2\pi i$, כלומר $e^z = e^{z+2\pi i}$ (ולכן גם $e^z = e^{z+2\pi ni}$)
למשל

$$e^{8+2i} = e^{8+2i+2\pi i} = e^{8+2i+2\pi i+2\pi i}$$

הוכחה: נסמן $z = x + yi$

$$e^{z+2\pi i} = e^{x+yi+2\pi i} = e^{x+(y+2\pi)i} = e^x \text{cis}(y+2\pi) = e^x \text{cis}(y) = e^{x+yi} = e^z$$

(ז) (זהות ארגוב ושות') מתקיים ש $e^{z+\pi i} = -e^z$

$$e^{z+\pi i} = e^{x+yi+\pi i} = e^{x+(y+\pi)i} = e^x \text{cis}(y+\pi) = e^x [-\text{cis}(y)] = -e^x \text{cis}(y) = -e^{x+yi} = -e^z$$

(ח) פונקציה האקספוננט המרוכבת אינה חח"ע.
הוכחה: למשל

$$e^8 = e^{8+2\pi i}$$

(ט) פונקציה האקספוננט המרוכבת כמעט על (לכל מספר, פרט לאפס, יש מקור). במדויק: לכל $w \neq 0$ מרוכב, קיים z מרוכב כך ש $e^z = w$.

נתחיל עם דוגמה: למספר $2 + i = \sqrt{5} \operatorname{cis}(0.463)$ יש מקור. כלומר קיים z מרוכב כך ש $e^z = 2 + i$.

$$e^z = e^{x+iy} = e^x \operatorname{cis}(y) = \sqrt{5} \operatorname{cis}(0.463)$$

נגדיר $z = \ln(\sqrt{5}) + 0.463i$ ואז

$$e^z = e^{x+iy} = e^x \operatorname{cis}(y) = e^{\ln(\sqrt{5})} \operatorname{cis}(0.463) = \sqrt{5} \operatorname{cis}(0.463) = 2 + i$$

הוכחה: יהא $w = r \operatorname{cis}(\theta)$ $0 \neq w$ (ולכן $r > 0$) נגדיר $z = \ln(r) + \theta i$ ואז

$$e^z = e^{\ln(r)+\theta i} = e^{\ln(r)} \operatorname{cis}(\theta) = r \operatorname{cis}(\theta)$$

הערה: כמובן שגם $\ln(r) + \theta i + 2\pi k i$ הוא מקור.
הערה: אם $e^{z_1} = e^{z_2}$ אזי ההפרש $z_1 - z_2$ שווה ל $2\pi k i$.

3. הרחבה של \sin, \cos הממשייות ל \sin, \cos המרוכבות: הגדרה

$$\cos z = \frac{1}{2}(e^{iz} + e^{-iz})$$

$$\sin z = \frac{1}{2i}(e^{iz} - e^{-iz})$$

4. תכונות:

(א) \sin, \cos המרוכבות מרחיבות את אלו הממשיות.

$$\cos^2 z + \sin^2 z = 1 \quad (\text{ב})$$

$$\sin'(z) = \cos(z) \quad (\text{ג})$$

$$\cos'(z) = -\sin z \quad (\text{ד})$$

$$\cos(z+w) = \cos z \cos w - \sin z \sin w \quad (\text{ה})$$

$$\sin(z+w) = \sin z \cos w + \cos z \sin w \quad (\text{ו})$$

$$\cos z = \sin\left(\frac{\pi}{2} - z\right) \quad (\text{ז})$$

$$\sin z = 0 \iff z = n\pi \quad (\text{ח})$$

$$\cos z = 0 \iff z = \frac{\pi}{2} + n\pi \quad (\text{ט})$$

(י) \cos, \sin מחזוריות עם מחזור 2π .

(יא) \cos פונקציה זוגית, \sin פונקציה אי זוגית.

(יב) $|\cos z| \leq 1, |\sin z| \leq 1$ מתקיים

$$\sin(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k}{(2k+1)!} x^{2k+1}$$

$$\cos(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k}{(2k)!} x^{2k}$$

$$e^x = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^k}{k!}$$